

Vibrationer – Riskbedömning

Lage Burström

FTF Bräcke 20 nov 2007

Del 1: Allmän

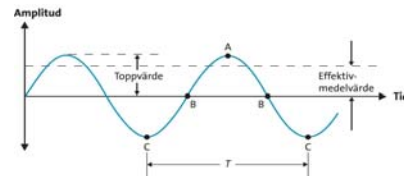
- Att planera arbetet
- Att informera och utbilda
- Medicinsk undersökning
- Åtgärder mot vibrationer

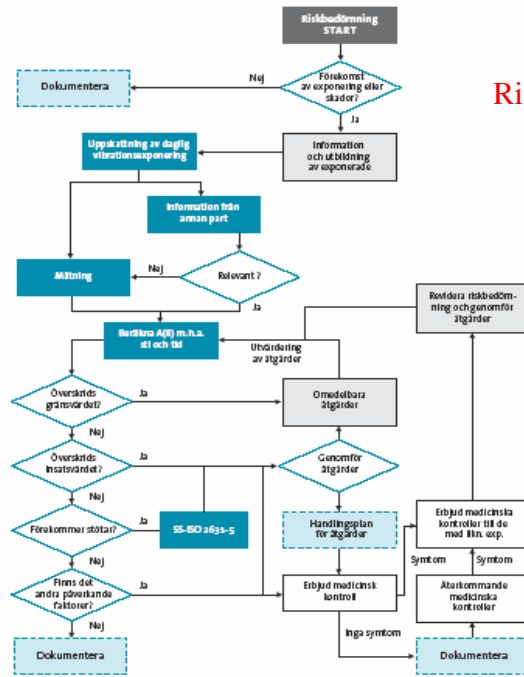

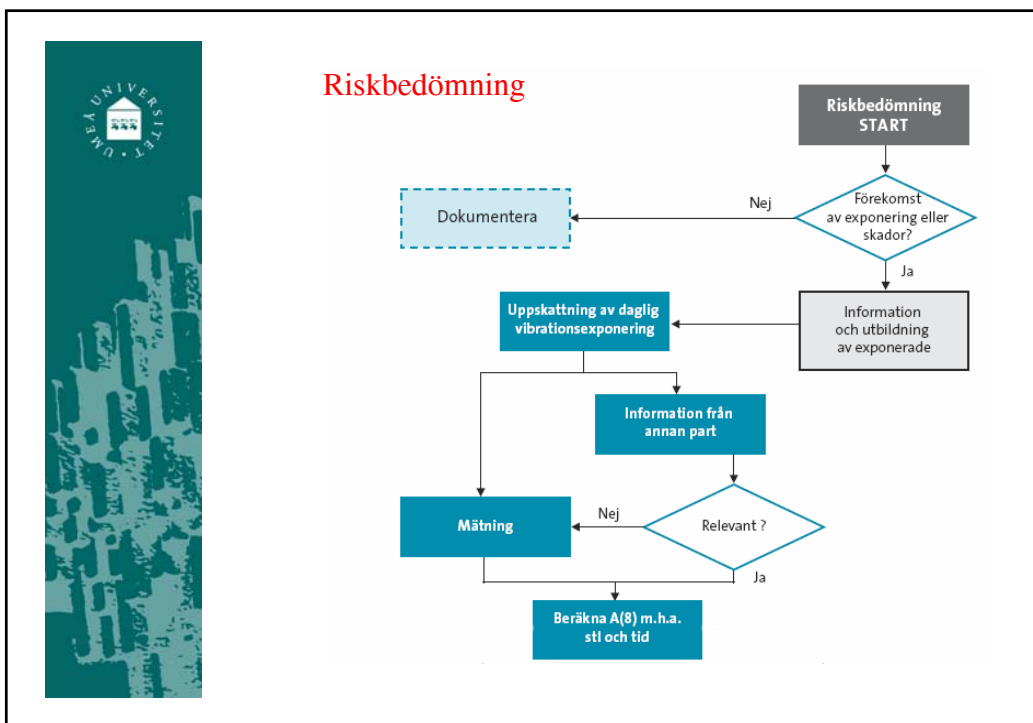
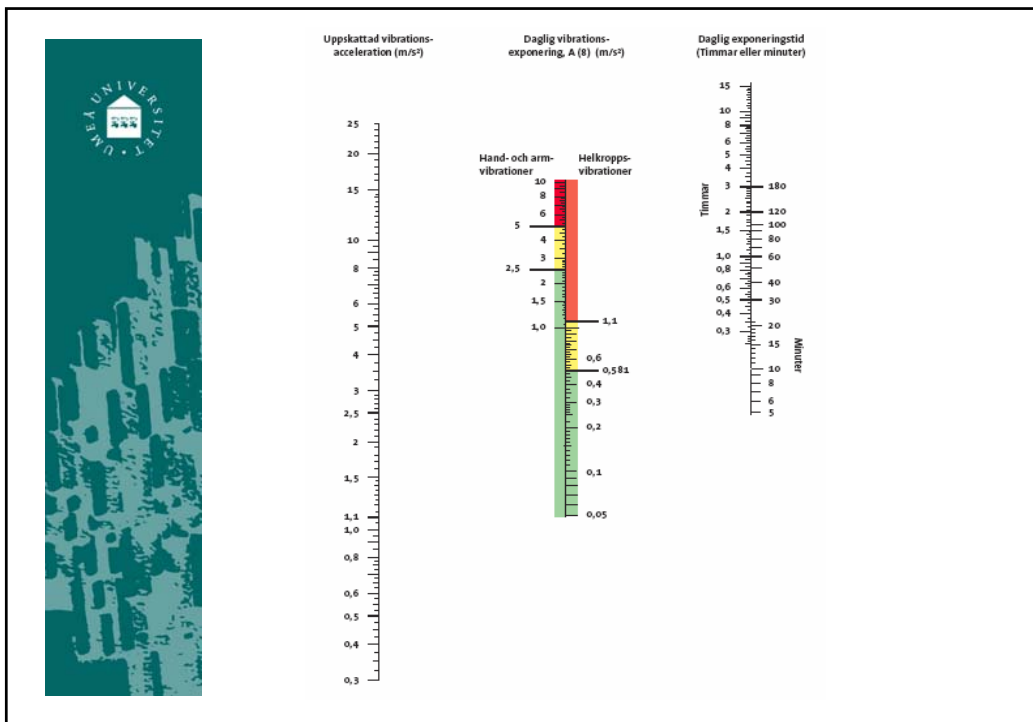
Del 2: Fördjupad

- Riskbedömning
- Begrepp som beskriver vibrationer
- Att bedöma riskerna med vibrationer
- Att utvärdera stötar vid helkroppsvibrationer
- Personlig skyddsutrustning
- Medicinsk utredning
- Lästips

Riskbedömning

Informationsbaserad uppskattning

- *Erfarenhet från andra mätningar*
- *Uppgifter och data från tillverkare*

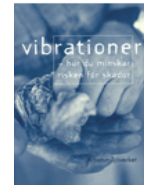
Informationsbaserad uppskattning

Erfarenhet från andra mätningar

- *Korrekt mätning*
- *Relevanta arbetsförhållanden*

Informationsbaserad uppskattning

Uppgifter och data från tillverkare

- Framtagna av tillverkare, enligt maskindirektivet (Arbetsmiljöverkets föreskrifter om maskiner och vissa andra tekniska anordningar 1994:48)

The screenshot shows a web browser window titled "Vibration Database - Microsoft Internet Explorer". The address bar shows the URL "http://vibration.arbetslivsinstitutet.se/sv/default.lasso". The page content includes the logo of Arbetslivsinstitutet and the title "Vibrationsdatabas". There are navigation links for "Om Arbetslivsinstitutet", "Forskning", "Utbildning", "Publikationer", "Kunskapsbanken", and "Arbetslivsbiblioteket". The main content area is titled "Välkommen till Arbetslivsinstitutets databaser för" and lists "Hand-armvibrationer" and "Helkroppsvibrationer". There is a photo of a snowcat. A sidebar on the left contains links for "Arbetslivsinstitutet", "Hem", "Hand-armvibrationer", "Helkroppsvibrationer", and "Info om vibrationer". A footer contains copyright information and navigation links.

Exempel på
Hand-arm vibrations mätningar 2220
Helkroppsvibrations mätningar 240

Informationsbaserad uppskattning

Uppgifter och data från tillverkare

GROV UPPSKATTNING

1. Sök efter tillverkarens information om det deklarerade vibrationsvärdet.
2. Om det är lägre än 2.5 m/s^2 så använd 2.5 m/s^2 .
3. Multiplicera detta värde med en faktor 2.
4. Beräkna exponeringen $A(8)$ med hjälp av exponeringstiden.
5. Om exponering överskrider eller är i närheten av insatsvärdet så genomför åtgärder.
6. Om exponering överskrider gränsvärdet så måste omedelbara åtgärder genomföras.

Hand-arm vibrationer

ISO 5349, del 1 och del 2

Helkroppsvibrationer

ISO 2631, del 1 och del 5

Mätning av Hand-arm vibrationer

- Mät i alla tre riktningar **ISO 5349-1/2**
- Frekvensväg värdena
- Beräkna vektorsumman

$$a_v = \sqrt{a_x^2 + a_y^2 + a_z^2}$$

- Beräkning 8-timmarsvärdet

$$a_{eq(8)} = \sqrt{\frac{T}{8}} \cdot a_v$$

Mätning av Helkroppsvibrationer

- Mät i alla tre riktningar **ISO 2631-1**
- Frekvensväg värdena
- Ta fram dominerande riktning
- x och y multipliceras med 1.4
- Beräkning 8-timmarsvärdet

$$a_{eq(8)} = \sqrt{\frac{T}{8}} \cdot a_v$$

Utvärdera stötar vid helkroppsvibrationer

Toppfaktorn är större än 6.

Utvärdering enligt ISO 2631-5

Förutsättningar;
Upprätt sittande kroppsställningar
Inte användbar för extremt höga eller enstaka stötar

Utvärdera stötar vid helkroppsvibrationer

Beräkningar av kompressionstrycket
ländryggen utsätts för vid stötarna.

Utifrån trycket beräknas den
så kallad ekvivalenta dosen

Utvärdera stötar vid helkroppsvibrationer

1. Accelerations dos

$$D_k = \left[\sum_i A_{ik}^6 \right]^{1/6}$$

2. Daglig dos (förekomst)

3. Beräkna kompressionstrycket

$$S_{ed} = \left[\sum_{k=x,y,z} (m_k D_{kd})^6 \right]^{1/6}$$

S_{ed} under 0.5 MPa låg sannolikhet

S_{ed} över 0.8 MPa hög sannolikhet